

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 10. november 2021

Sag 68/2021

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Jógvan Páll Lassen, beskikket)

I tidligere instans er afsagt dom af Retten på Færøerne den 17. juni 2021 (1-269/2020).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Vibeke Rønne, Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm, Jørgen Steen Sørensen og Rikke Foersom.

Påstande mv.

Sagen er behandlet som nævningsesag ved Retten på Færøerne, og dommen er anket af T til Højesteret i medfør af § 940, stk. 3, i den tidligere retsplejelov for Færøerne, jf. § 1098, stk. 11, i den gældende retsplejelov for Færøerne.

T har påstået formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Retsgrundlag

Af lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder fremgår bl.a.:

”§ 1. Denne lov omfatter samtlige sager og sagsområder, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven omfatter ikke følgende sager og sagsområder:

1) Statsforfatningen.

- 2) Statsborgerskab.
- 3) Højesteret.
- 4) Udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik.
- 5) Valuta- og pengepolitik.

§ 2. Sager og sagsområder, som er omfattet af loven, overgår til de færøske myndigheder på tidspunkter, der fastsættes af de færøske myndigheder, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Sager og sagsområder, der fremgår af den som bilag til loven tilføjede liste I, overgår til de færøske myndigheder på tidspunkter, der fastsættes af de færøske myndigheder efter forhandling med de danske myndigheder.

Stk. 3. I det omfang flere sager og sagsområder er anført under samme nummer på den i stk. 2 nævnte liste I, skal de pågældende sager og sagsområder overgå til de færøske myndigheder på samme tidspunkt.

§ 3. De færøske myndigheder har den lovgivende og udøvende magt inden for de sager og sagsområder, der overgår efter § 2.

...

Bilag

Liste I

...

11) Strafferetten.”

Det færøske hjemmestyre overtog strafferetten som sagsområde ved lagtingslov nr. 7 af 17. februar 2010, der trådte i kraft den 1. marts 2010.

Anbringender

T har anført navnlig, at straffelovens § 191 ikke er ændret efter Færøernes hjemtagelse af det strafferetlige område i 2010. Narkotikalovgivningen er derfor ens på Færøerne og i Danmark, og straffen skal dermed udmåles ens, da der skal være ensartethed i retsanvendelsen.

Han er blevet idømt en fængselsstraf, der langt overstiger den straf, han ville være idømt, hvis sagens forhold 1 angik overtrædelse af narkotikalovgivningen i Danmark. Der er ikke grundlag for ved strafudmålingen at tage særlige hensyn til Færøerne, der i dag er et moderne og velstående samfund.

Prisen for amfetamin på Færøerne varierer, men ligger typisk omkring 500 kr. pr. gram. Det forhold, at denne pris overstiger det generelle prisniveau for amfetamin i Danmark, kan ikke begrunde, at han idømmes en strengere straf. Der fastsættes heller ikke strengere straffe for overtrædelser f.eks. på Bornholm, hvor prisniveauet for amfetamin typisk er højere end det generelle prisniveau i Danmark.

Hvis niveauet for strafudmålingen ved overtrædelse af straffelovens § 191 skal være højere på Færøerne end i Danmark, må Færøernes Lagting ændre lovgivningen.

Han er ustraffet og optrådte i sagens forhold 1 alene som kurér mod et beskedent vederlag. Derudover har han siddet varetægtsfængslet uforholdsmæssigt længe, hvilket bør tillægges betydning ved strafudmålingen.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at der er fast praksis for at straffe overtrædelser af straffelovens § 191 strengere på Færøerne. Hensynet til ensartethed i rets anvendelsen taler derfor for, at der ved fastsættelse af straffen for sagens forhold 1 tages udgangspunkt i færøsk retspraksis.

Ved strafudmålingen må der bl.a. tages hensyn til, at prisen for amfetamin er betragteligt højere på Færøerne end i Danmark, og at fortjenesten ved at indføre amfetamin til Færøerne derfor er meget større end fortjenesten ved indførsel af amfetamin til Danmark. Efter politiasistent Kurt Rasmussens forklaring, der er gengivet i Retten på Færøernes retsbog af 11. november 2020, kan det lægges til grund, at detailprisen for amfetamin på Færøerne var 800 kr. pr. gram på anholdelsestidspunktet, mens prisen i 2021 er 500 kr. pr. gram. Til sammenligning fremgår det af Rigspolitiets prisoversigter, at detailprisen for amfetamin i Danmark i januar 2019 og februar 2021 lå i intervallet 30-150 kr. pr. gram, dog 150-300 kr. pr. gram på Bornholm.

Der må ved strafudmålingen endvidere tages hensyn til de samfundsmæssige skadevirkninger ved indførsel af farlige euforiserende stoffer til et lille samfund som Færøerne.

Landsretten har i en række sager tiltrådt praksis fra Retten på Færøerne, hvor straffen for overtrædelser af narkotikalovgivningen er fastsat højere end for tilsvarende overtrædelser i Danmark. Det færøske hjemmestyre, der i 2010 overtog strafferetten som sagsområde, har ikke tilkendegivet noget ønske om at ændre denne retspraksis.

Højesteret har i sager om overtrædelse af narkotikalovgivningen i Grønland tiltrådt, at der blev fastsat strengere straffe end for tilsvarende overtrædelser i Danmark. Der er ikke grund til at se anderledes på overtrædelser af narkotikalovgivningen på Færøerne.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T er fundet skyldig i med henblik på videreoverdragelse og i forening med en eller flere medgerningsmænd at have forsøgt at indføre mindst 962 gram amfetamin fra Danmark til Færøerne, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. § 21 og § 23 (forhold 1). Han er endvidere bl.a. fundet skyldig i på sin bopæl i Danmark i det væsentlige med henblik på videreoverdragelse at have besiddet i alt ca. 150 gram MDMA, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt. (forhold 2 og 4), og ca. 400 gram hash, jf. lovgivningen om euforiserende stoffer (forhold 3 og 5).

Sagen angår for Højesteret strafudmålingen. Hovedspørgsmålet er, om der er grundlag for at straffe overtrædelser af straffelovens § 191 på Færøerne strengere end tilsvarende overtrædelser i Danmark (forhold 1).

Strafudmålingen

Straffelovens § 191 er sat i kraft på Færøerne, herunder den seneste ændring af bestemmelsen (lov nr. 218 af 31. marts 2004), der blev sat i kraft ved kongelig anordning nr. 1139 af 4. december 2009 med virkning fra den 1. januar 2010.

Retten på Færøerne har fastlagt en praksis, som er tiltrådt af landsretten, hvorefter indførsel og videresalg af narkotika på Færøerne straffes strengere end tilsvarende overtrædelser i

Danmark. Denne praksis går mere end 20 år tilbage og må anses for begrundet i forholdene på Færøerne, herunder prisniveauet for narkotika og den dermed tilsvarende betydeligt højere fortjeneste ved ulovlig narkotikahandel på Færøerne.

Det færøske hjemmestyre overtog strafferetten som sagsområde den 1. marts 2010 (lagtingslov nr. 7 af 17. februar 2010). Hjemmestyret har efter det oplyste ikke taget initiativer, der kan føre til en ændring af praksis for strafudmåling i narkotikasager.

Efter det anførte og under hensyn til mængderne og farligheden af de omhandlede euforiserende stoffer samt af de grunde, der er anført af Retten på Færøerne, tiltræder Højesteret, at straffen for T passende er fastsat til fængsel i 5 år.

Konklusion mv.

Højesteret stadfæster Retten på Færøernes dom.

T har fortsat været fængslet under anken.

Thi kendes for ret:

Retten på Færøernes dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.